

На основу члана 9 става 2 Закона о статистици Босне и Херцеговине и ("Сл. гласник БиХ", бр. 26/04 и 42/04) и члана 61 става 2 Закона о управи ("Сл. гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), директор Агенције за статистику Босне и Херцеговине, доноси

ПРАВИЛНИК

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ПРИСТУПА И КОРИШЋЕЊА ПОВЈЕРЉИВИХ СТАТИСТИЧКИХ ПОГАТАКА АГЕНЦИЈЕ ЗА СТАТИСТИКУ БИХ ЗА НАУЧНЕ СВРХЕ

ДИО ПРВИ - УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

(Предмет и правни основ примјене правилника)

(1) Овим се Правилником утврђују услови и начин приступа и коришћења повјерљивих статистичких података Агенције за статистику Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) за научне сврхе.

(2) Начин приступа и коришћења повјерљивих статистичких података Агенције обавља се у складу са Законом о статистици Босне и Херцеговине и Законом о заштити личних података Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 12/25).

(3) Повјерљивим статистичким подацима који омогућују само индиректну идентификацију статистичке јединице изузетно се на основу писаног захтјева, може омогућити приступ за провођење статистичких анализа искључиво за научне сврхе у складу с одредбом члана 23 Уредбе (ЕЗ) бр. 223/2009.

Члан 2

(Дефиниције појмова и идентификација статистичких јединица)

(1) У смислу овога Правилника поједини изрази имају сљедеће значење:

- а) »Повјерљиви статистички подаци за научне сврхе« су статистички подаци који омогућавају искључиво индиректну идентификацију статистичке јединице.
- б) »Истраживачки субјект« је правно лице које обавља научно-истраживачку дјелатност или научно-истраживачка јединица (одсјек и сл.) унутар правног лица,

које мора бити самостално и независно у обликовању научних закључака те одвојено од подручја дјеловања правног лица ком припада.

- в) »Истраживач при истраживачком субјекту« јест физичко лице које се бави научно-истраживачким радом у истраживачком субјекту и формално је с њим повезан или докторанд уписан на послједипломски универзитетски докторски студиј при истраживачком субјекту.
 - г) »Субјект који тражи приступ« је истраживачки субјект из тачке б) овог става који тражи приступ повјерљивим статистичким подацима.
 - д) »Истраживачки пројект« је временски ограничена научно-истраживачка активност коју проводе истраживачи при истраживачком субјекту, односно докторанди током послједипломског универзитетског докторског студија у сврху израде докторског рада, а која има јасно дефинисану научну сврху истраживања, водитеља истраживања, сараднике на истраживању (ако их има), методе статистичке анализе, опис очекиваних резултата и начин њихове објаве (чланци, презентације, публикације и сл.).
 - ђ) »Корисник података« јест истраживач при истраживачком субјекту из тачке в) овог става чије име је наведено у уговору о коришћењу повјерљивих статистичких података за научне сврхе.
 - е) „Сигурна соба“ јест строго контролисано окружење унутар просторија Агенције у којем се осигурава приступ повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе.
- (2) »Изрази „идентификатор« се односе на »директну идентификацију« и »индиректну идентификацију« који имају једнако значење као и изрази у члану 3 тачка 9 и 10 Уредбе (ЕЗ) бр. 223/2009.
- а) »директна идентификација« значи идентификација статистичке јединице на основу њезина имена или адресе, или на основу јавно доступног идентификационог броја и
 - б) »индиректна идентификација« значи идентификација статистичке јединице на основу сваког другог начина осим директне идентификације.
- (3) Појмови који се користе у овом Правилнику, а имају родно значење, односе се једнако на мушки и женски род.

ДИО ДРУГИ - УСЛОВИ ЗА ПРИСТУП ПОВЈЕРЉИВИМ СТАТИСТИЧКИМ ПОДАЦИМА ЗА НАУЧНЕ СВРХЕ

Члан 3

(Општи услови које мора испуњавати истраживачки субјект)

Субјект који тражи приступ мора испуњавати сљедеће услове:

- а) имати статус истраживачког субјекта из члана 2 става (1) тачке б овог Правилника;
- б) имати искуство у провођењу истраживачких пројеката;

в) бити у могућности проводити техничке и организационе мјере за осигурање заштите повјерљивих података.

Члан 4 **(Садржај и елементи истраживачког пројекта)**

Приједлог истраживачког пројекта за који се тражи приступ мора да садржи:

- а) научну сврху и циљеве истраживачког пројекта;
- б) образложење зашто се научна сврха истраживачког пројекта не може постићи коришћењем података који нису повјерљиви;
- в) временски оквир истраживачког пројекта;
- г) податке о кориснику података;
- д) сетове података којима се тражи приступ и методе њихове анализе;
- ђ) очекиване резултате статистичких анализа података којима се тражи приступ;
- е) начин објаве резултата истраживања за које су коришћени повјерљиви статистички подаци (чланци, презентације, публикације и сл.).

Члан 5 **(Трајање приступа повјерљивим статистичким подацима)**

- (1) Приступ повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе може се одобрити само унутар периода трајања истраживачког пројекта.
- (2) Истраживачком субјекту може се одобрити продужење трајања приступа утврђеном у ставу 1 овога члана на основу захтјева који се подноси најкасније у року од 30 дана од истека рока.
- (3) Најдаље трајање приступа повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе је пет година, укључујући продужено трајање приступа.

ДИО ТРЕЋИ - НАЧИН ПРИСТУПА ПОВЈЕРЉИВИМ СТАТИСТИЧКИМ ПОДАЦИМА ЗА НАУЧНЕ СВРХЕ

Члан 6 **(Облици приступа повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе)**

- (1) Приступ повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе Агенција може омогућити на један од следећих начина:
 - а) у »сигурној соби«
 - б) »на даљину«
 - в) на преносном медију за складиштење података.

(2) Повјерљиви статистички подаци којима је омогућен приступ у »сигурној соби« и »на даљину«, осим што им је уклоњен директни идентификатор, могу додатно бити заштићени и методама за смањивање ризика разоткривања статистичке јединице (анонимизација података).

(3) Повјерљиви статистички подаци којима је омогућен приступ на преносном медију за складиштење података, уз уклањање директног идентификатора, додатно су заштићени и методама за смањивање ризика разоткривања статистичке јединице (анонимизација података).

Члан 7

(Приступ повјерљивим статистичким подацима у »сигурној соби«)

(1) Кориснику података који повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе приступа у »сигурној соби«, Агенција ће на располагање ставити терминал с виртуалним десктопом с инсталираним програмима за статистичку анализу.

(2) Мјесто приступа повјерљивим статистичким подацима налази се у просторији Агенције у коју приступ имају искључиво овлашћена лица.

(3) Изузетно од става 1 овога члана, кориснику података може се, уз претходну сагласност Агенције, омогућити коришћење других програма за статистичку анализу или коришћење властитих програмских кодова за рад у програмима за статистичку анализу.

(4) Приликом рада у сигурној соби потребно је придржавати се упута за рад с повјерљивим статистичким подацима које се кориснику података достављају прије почетка рада.

(5) Резултате статистичких анализа настале у »сигурној соби« Агенција доставља кориснику података који је имао приступ тим подацима тек након провјере резултата са стајалишта статистичке повјерљивости.

Члан 8

(Приступ повјерљивим статистичким подацима »на даљину«)

(1) Приступ повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе »на даљину« проводи се успостављањем сигурне везе рачунара корисника података с виртуалном околином Агенције.

(2) Агенција ће кориснику података ставити на располагање програме за статистичку анализу.

(3) Изузетно од става 2 овога члана, кориснику података може се, уз претходну сагласност Агенције, омогућити коришћење других програма за статистичку анализу или коришћење властитих програмских кодова за рад у програмима за статистичку анализу.

(4) Резултати статистичких анализа (датотеке) који настају током рада с повјерљивим статистичким подацима чувају се директно и искључиво на информациони систем Агенције.

(5) Приликом рада »на даљину « потребно је придржавати се упута за рад с повјерљивим статистичким подацима које се кориснику података достављају прије почетка рада.

(6) Резултате статистичких анализа настале приступом »на даљину« Агенција доставља кориснику података који је имао приступ тим подацима тек након провјере резултата са стајалишта статистичке повјерљивости.

Члан 9

(Приступ повјерљивим статистичким подацима путем преносног медија)

(1) Приступ повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе путем преносног медија за складиштење података проводи се тако што се кориснику достављају подаци који су шифрирани одговарајућим методама заштите. Приступни подаци за декрипцију (шифра или дигитални кључ) достављају се кориснику одвојеним и сигурним комуникационим каналом, независно о начину доставе самог медија.

(2) Преузимање преносног медија с повјерљивим статистичким подацима омогућено је личним преузимањем од стране корисника података унутар просторија Агенције или путем доставе преносног медија поштом.

(3) Повјерљиве статистичке податке добијене на преносном медију корисник података не смије исписивати или умножавати на било којем медију нити просљеђивати другим лицима.

(4) Корисник података дужан је, за вријеме обраде – повјерљивих статистичких података, рачунар на којем се проводи обрада одспојити са свих мрежа којима има приступ те их након обраде, уклонити из рачунара.

Члан 10

(Достава резултата статистичких анализа корисницима података)

Резултате статистичких анализа из члана 7 става (5) и члана 8 става (4) овога Правилника, Агенција доставља кориснику података који је имао приступ тим подацима, електронском поштом, у року од 15 радних дана од дана завршетка рада с подацима.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСТУПАК РЈЕШАВАЊА ЗАХТЈЕВА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ПОВЈЕРЉИВИХ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА ЗА НАУЧНЕ СВРХЕ

Члан 11

(Подношење захтјева и обавезна документација)

(1) Захтјев за коришћење повјерљивих статистичких података за научне сврхе (у даљем тексту: захтјев) и докази о испуњавању услова за одобравање захтјева подносе се писаним путем Агенцији непосредно, поштом или електронском поштом.

(2) Захтјев мора да садржи све податке из члана 3 и 4 овога Правилника и бити потписан од одговорног лица истраживачког субјекта. Образац захтјева прописује Комисија и исти је саставни дио овог Правилника - (Образац број 1).

(3) Уз захтјев, подносилац је дужан приложити:

а) доказ да је правно лице регистровано за обављање научно-истраживачке дјелатности (извод из судског регистра или другог регистра законом овлашћеног органа у Босни и Херцеговини или извод из регистра земље пословног оснивања за правно лице ван Босне и Херцеговине из којег је видљиво обављање научно-истраживачке дјелатности или извод из евиденције признатих истраживачких субјеката Европске комисије (Евростата) који проводе статистичке анализе за научне сврхе;

б) органиграм подносиоца;

в) доказ да је истраживач при истраживачком субјекту, који ће имати приступ повјерљивим подацима у статусу научника или магистра (други циклус – магистарски студиј, интегрисани студиј) или доктора наука/умјетности (трећи циклус – докторски студиј) при истраживачком субјекту (извод из Уписника научника при надлежном регистарском органу у Босни и Херцеговини или потврда о статусу студија, или извод/потврда о статусу научника за научнике ван Босне и Херцеговине);

г) попис публикација које је субјект који тражи приступ објавио и попис истраживачких пројеката у којим је учествовао;

д) потписану Изјаву о обавези примјене мјера заштите повјерљивих статистичких података на мјесту приступа, рачунарском систему или другом медију на којем ће бити сачувани повјерљиви статистички подаци који ће се користити. Образац изјаве о мјерама заштите и чувања података прописује Комисија и иста је саставни дио овог Правилника – (Образац број 2.). Овом изјавом истраживачки субјект и корисник података обавезују на примјену минималних техничких и организационих мјера, које укључују, али се не ограничавају на:

- 1) Онемогућавање повезивања рачунара, на којем се врши обрада повјерљивих података, на било коју јавну или локалну мрежу (интернет, ЛАН) за вријеме обраде, у складу са чланом 9 ставом 4 овог Правилника;
- 2) Примјену мјера за спречавање неовлашћеног физичког приступа просторијама и рачунарској опреми на којој се подаци чувају или обрађују;
- 3) Обавезу сигурног и трајног брисања повјерљивих података са свих медија након истека периода коришћења и достављање потврде о уништењу података Агенцији, у складу са чланом 17 ставом 3 овог Правилника;

- 4) Забрана умножавања, исписа или просљеђивања података неовлашћеним трећим лицима, у складу са чланом 9 ставом 3 овог Правилника.
- (4) Докази из става (3) овога члана не смију бити старији од 90 дана од дана подношења захтјева.
- (5) Субјект који тражи приступ у захтјеву за коришћење повјерљивих статистичких података за научне сврхе предлаже начин приступа подацима, а Агенција одлучује о начину приступа водећи рачуна о детаљности и осјетљивости података којима се тражи приступ.
- (6) Ако је захтјев непотпун Агенција ће позвати подносиоца да допуни захтјев.

Члан 12

(Поступање Комисије и рок за давање приједлога одлуке)

- (1) Захтјев из члана 11 овога Правилника разматра Комисија за статистичку повјерљивост Агенције (у даљем тексту: Комисија) те директору Агенције доставља приједлог одлуке с образложењем разлога за одобравање или одбијање захтјева, у писаном облику.
- (2) Приједлог одлуке из става 1 овога члана, Комисија утврђује у року од 15 радних дана од дана пријема формалног захтјева.

Члан 13

(Састав, надлежности и начин рада Комисије за статистичку повјерљивост)

- (1) Комисија има девет (9) чланова, који се именују из реда запосленика Агенције надлежних за послове припреме и производње статистичких података, дисеминације и односа с корисницима, статистичке повјерљивости, информационе сигурности и правне послове.
- (2) Предсједник Комисије је руководиоца Сектора за статистичке методологије, стандарде, планирање, квалитету и координацију.
- (3) Замјеник предсједника Комисије је руководиоца Сектора за дисеминацију.
- (4) Замјеник предсједника замјењује предсједника у случају његове одсутности или спријечености, те у том случају има сва права и обавезе предсједника Комисије.
- (5) Чланове Комисије именује директор Агенције одлуком.
- (6) Комисија доноси приједлоге одлука већином гласова свих чланова.
- (7) Комисија има секретара, којег именује директор Агенције из реда запосленика Агенције.

(8) Начин рада и остала питања од важности за обављање послова из дјелокруга Комисије уредиће се пословником о раду, који доноси комисија.

Члан 14 **(Доношење одлуке о захтјеву)**

(1) Одлуку о захтјеву доноси директор Агенције, у правилу, у року од десет радних дана од дана пријема приједлога одлуке из члана 12 става (1) овога Правилника.

(2) Одлука из става (1) овога члана није управни акт.

(3) О одлуци из става (1) овога члана, Агенција ће писаним путем обавијестити подносиоца захтјева.

Члан 15 **(Одустанак од захтјева за приступ повјерљивим подацима)**

Субјект који је затражио приступ повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе може у сваком тренутку одустати од захтјева дјелимично или у потпуности, о чему је дужан писаним путем обавијестити Агенцију.

Члан 16 **(Уговор о коришћењу повјерљивих статистичких података)**

(1) Агенција и истраживачки субјект којем је одобрен захтјев склапају посебан уговор о коришћењу повјерљивих статистичких података (у даљем тексту: Уговор), у писаном облику.

(2) Уговор мора да садржи податке о сваком поједином кориснику података који ће имати приступ и њихове изјаве о повјерљивости те одредбе којима се штити повјерљивост и заштита статистичких података који се дају на коришћење, у складу са овим Правилником и прописима из члана 1 овог Правилника. Образац изјаве о повјерљивости прописује Комисија и исти је саставни дио овог Правилника – **(Образац број 3.)**.

Члан 17 **(Обавезе корисника података и поступање по истеку пројекта)**

(1) Приступ повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе омогућава се корисницима података чија су имена наведена у Уговору.

(2) Уговорна страна и/или корисник података одговарају за предузимање свих потребних административних, техничких и организационих мјера за заштиту повјерљивих статистичких података за научне сврхе који су им стављени на располагање према

Уговору, посебно за одговарајућу физичку сигурност просторија и рачунарских система, одговарајући начин чувања података у рачунарском систему, одговарајући начин чувања преносног медија на којима су сачувани подаци те одговарајући начин чувања повјерљивих резултата анализе (ограничен приступ просторији и рачунару у којима се налазе резултати).

(3) Након завршетка истраживачког пројекта, а најкасније у року од 30 дана, уговорна страна писаним путем обавјештава Агенцију о уништењу повјерљивих статистичких података којима је имала приступ. Ова се изјава примјењује на изворне податке које је уговорној страни доставила Агенција и на све подскупове изворног скупа података. Образац изјаве о уништењу повјерљивих статистичких података је саставни дио овог Правилника – (Образац број 4.).

Члан 18

(Обавеза достављања информација о објављеним резултатима)

Након завршетка истраживачког пројекта, уговорна страна дужна је Агенцији ставити на располагање све линкове на објављене резултате истраживања при чијој изради су се подаци користили.

Члан 19

(Поступање у случају повреде услова коришћења података)

(1) Ако Агенција сазна да уговорна страна и/или корисник података не поступају у складу с Уговором, овим Правилником и прописима из члана 1 овог Правилника, без одгађања ће покренути поступак привремене забране приступа или коришћења предметних података.

(2) Комисија из члана 13 става (1) овога Правилника разматра истинитост сазнања о непридржавању услова за коришћење повјерљивих статистичких података и предлаже директору Агенције даље поступање.

(3) Ако Комисија утврди да су сазнања о непридржавању услова за приступ повјерљивим подацима истинита, Агенција може кориснику података на одређено вријеме или трајно забранити приступ повјерљивим статистичким подацима и раскинути Уговор те поступити у складу с кривичним или прекршајним одредбама прописа из члана 1 став (2) овог Правилника.

Члан 20

(Одговорност Агенције за сигурност приступа у сигурној соби и на даљину)

Агенција је, у оквиру свог дјелокруга, одговорна за предузимање свих потребних административних, техничких и организационих мјера за заштиту повјерљивих статистичких података за научне сврхе којима корисници података приступају у »сигурној соби« и »на даљину«, посебно за одговарајућу физичку сигурност просторија и рачунарских система, одговарајући начин чувања података у рачунарском систему те одговарајући начин чувања резултата статистичке анализе.

Члан 21
(Трошкови приступа и коришћења повјерљивих статистичких података)

Трошкове приступа, припреме, обраде и контроле према захтјеву за коришћење повјерљивих статистичких података за научне сврхе сноси истраживачки субјект који тражи приступ подацима, према цјеновнику Агенције.

Члан 22
(Вођење евиденције истраживачких субјеката)

Агенција води евиденцију истраживачких субјеката, с којима је склопљен Уговор и сврси за коју су ти подаци дани на коришћење. Образац Евиденције истраживачких субјеката је саставни дио овог Правилника – **(Образац број 5.)**.

Члан 23
(Прекршајна одговорност за незаконито омогућавање приступа)

Прекршајно одговорно лице Агенције које омогући приступ повјерљивим статистичким подацима за научне сврхе противно одредбама овог Правилника и прописима из члана 1 овог Правилника, казниће се у складу са санкцијама утврђеним у Закону о статистици Босне и Херцеговине и Закону о заштити личних података Босне и Херцеговине.

ДИО ПЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24
(Именовање Комисије и доношење Пословника о раду)

(1) Директор Агенције донијеће одлуку о именовању Комисије из члана 13 става (3) овога Правилника у року од 30 дана од дана ступања на снагу овога Правилника.

(2) Комисија из члана 13 става (1) овога Правилника ће донијети Пословник о раду из члана 13 става (5) овога Правилника у сарадњи са Одсјеком за правне, кадровске и опште послове, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овога Правилника.

Члан 25
(Престанак важења ранијих одредби)

Ступањем на снагу овога Правилника престаје важити поглавље VI односно чл. 18, 19 и 20 Правилника о заштити статистичких података у Агенцији за статистику Босне и Херцеговине (број:01-02-03-603-1/16, од 19.5.2016. године).

Члан 26
(Ступање на снагу и почетак примјене правилника)

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, а примјењиваће се у року од 30 дана од дана доношења и објављује се на веб-порталу Агенције.

Број: 11-02-3-64-1/26
Сарајево, 20. јануара 2026. године

Директор

Весна Ћужић